

Sygn. akt IV U 80/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Stanisława Bosek

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2019 r.

sprawy ***E. K.***

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 27 listopada 2018 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 27 listopada 2018 r. znak: (...) w ten sposób, że nakazuje organowi rentowemu uwzględnienie w wyliczeniu emerytury E. K. okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w N. od 1 sierpnia 1979 r. do 28 sierpnia 1979 r. , oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

Sygn. akt IV U 80/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 1 sierpnia 2019 r.

Decyzją z dnia 27 listopada 2018 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., powołując się na treść art. 5, art. 6 i art. 112 przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z 17 grudnia 1998 r., odmówił E. K. ponownego ustalenia wysokości emerytury poprzez doliczenie okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed przyznaniem świadczenia. W uzasadnieniu powyższego wskazał, iż ze względu na brak dokumentów potwierdzających zatrudnienie w/w w okresie od 1 sierpnia 1979 r. do 28 sierpnia 1979 r. odmawia się doliczenia tego okresu do stażu pracy. Podniósł dalej, że umowa o pracę nie może posłużyć jako wystarczający dowód zatrudnienia. Nadto z uwagi na brak możliwości weryfikacji przedłożonych zeznań świadków również brak jest podstaw do przeliczenia.

E. K. złożyła odwołanie od powyższej decyzji kwestionując prawidłowość stanowiska ZUS w niej wyrażonego. Wnosiła o doliczenie do stażu pracy okresu zatrudnienia w Zakładach (...).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Podniósł, iż przedstawione przez wnioskodawczynię dowody w postaci umowy o pracę z 1 sierpnia 1979 r. i pisemne zeznania świadków nie są wystarczające do uwzględnienia spornego okresu. Umowa o pracę nie potwierdza, że faktycznie doszło do jej realizacji natomiast z przedłożonych zeznań świadków nie wynika skąd posiadają wiadomości na temat pracy wnioskodawczynie, jaki był charakter jej pracy oraz w jakich okresach świadkowie byli pracownikami Zakładów (...).

Sąd ustalił i zważył co następuje:

E. K. urodzona (...), od 1 września 2015 r. uprawniona jest do emerytury. Do 31 sierpnia 2015 r. zatrudniona była jako nauczyciel. Stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę na podstawie art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2004 r. do 2013 r. i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 143,44%. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia uwzględniono 29 lat 8 miesięcy i 11 dni okresów składkowych – 356 miesięcy, 7 lat 3 miesiące i 5 dni okresów nieskładkowych – 87 miesięcy oraz uzupełniające w wymiarze 4 lat 3 miesiące i 8 dni – 51 miesięcy. Wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS tj.: 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych i po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych. Do emerytury wnioskodawczynie przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

W dniu 19 października 2018 r. E. K. złożyła w ZUS wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem okresu zatrudnienia na praktyce wakacyjnej od 1 sierpnia 1979 r. do 28 sierpnia 1979 r. w Zakładach (...) w N.. Przedłożyła na powyższą okoliczność umowę o pracę z dnia 1 sierpnia 1979 r. Z treści umowy wynika, iż w/w zatrudniona została w Wydziale (...) na czas określony – praktykę wakacyjną i powierzono jej obowiązki aparaturowego procesów suszenia i kalcynacji. Zakład pracy nie posiada dokumentacji placowej za powyższy okres, albowiem upłynął już termin przechowywania dokumentów placowych z tych lat.

Wnioskodawczynie przedstawiła również w ZUS oświadczenia świadków, którzy pozostawali w zatrudnieniu w Zakładach (...) w tym okresie, potwierdzających wykonywanie przez nią pracy jako aparaturowy procesów suszenia i kalcynacji tworzyw sztucznych.

Zakład po analizie zgromadzonej dokumentacji, w dniu 27 listopada 2018 r. wydał zaskarżoną w sprawie decyzję, którą odmawiał w/w ponownego ustalenia wysokości emerytury.

(dowód: dokumentacja w aktach ZUS)

E. K. studiowała w Politechnice (...) w okresie od 1 października 1978 r. do 20 lipca 1984 r. Jako studentka Politechniki, w okresie od 1 sierpnia 1979 r. do 28 sierpnia 1979 r. była zatrudniona w Zakładach (...) w N.. Była to praktyka studencka. Pracowała wówczas jako aparaturowy procesów suszenia. Pracodawca potwierdził powyższe w wydanym w dniu 28 sierpnia 1979 r. świadectwie pracy. Oryginał świadectwa został pozyskany w toku postępowania sądowego - nadesłany przez Politechnikę (...). Ustosunkowując się do treści tego dokumentu ZUS pismem z dnia 12 czerwca 2019 r. stwierdził, iż świadectwo pracy jest wystarczającym dowodem do zaliczenia spornego okresu do wysokości emerytury wnioskodawczynie.

(dowód: zeznania wnioskodawczynie E. K. k. 33, świadectwo pracy k. 40 i 47, pismo ZUS k. 46)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o powołane dowody, których treść i forma nie budziły zastrzeżeń. Wiarygodne twierdzenia wnioskodawczynie korelują z dowodami z dokumentów i pozwoliły ustalić i wyjaśnić kwestie w sprawie istotne.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył ponownego ustalenia wysokości pobieranej przez E. K. emerytury. We wniosku z dnia 19 października 2018 r. w/w domagała się ponownego ustalenia wysokości świadczenia z uwzględnieniem okresu zatrudnienia od 1 do 28 sierpnia 1979 r.

Zgodnie z art. 53 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1270), który zawiera zasady wyliczania emerytury, elementami emerytury są kwota bazowa, udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe. Stanowi on, że emerytura wynosi:

1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz

2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,

3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55. Ust. 2 przewiduje, że przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy

Stosownie zaś do treści art. 112 ustawy emerytalnej, jeżeli emeryt lub rencista zgłosi wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, kwotę przysługującego świadczenia zwiększa się doliczając:

1) do kwoty emerytury, o której mowa w art. 53, lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy:

a) po 1,3% podstawy wymiaru, ustalonej w wyniku waloryzacji, za każdy rok okresów składkowych, o których mowa w art. 6,

b) po 0,7% podstawy wymiaru, ustalonej w wyniku waloryzacji, za każdy rok okresów nieskładkowych, o których mowa w art. 7;

2) do kwoty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy oraz do kwoty renty rodzinnej część wzrostu, o którym mowa w pkt 1, ustaloną przy zastosowaniu wskaźnika procentowego, określonego odpowiednio w art. 62 ust. 2 lub w art. 73 ust. 1.

Dodać trzeba jeszcze, że Minister Pracy i Polityki Społecznej wydał w dniu 11 października 2011 r. rozporządzenie w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), w którym wymieniono dowody uzasadniające prawo do świadczeń, które powinny być dołączone do wniosku w sprawie przyznania świadczeń, a także zakres danych, które mogą być udowodnione w drodze zeznań świadków lub oświadczeń ubezpieczonych, wraz ze wskazaniem formy tych zeznań lub oświadczeń (§ 1 ust. 1). Należy jednak podkreślić, że uregulowanie powyższe ma zastosowanie w postępowaniu administracyjnym, czyli przed organem rentowym. Według § 22 środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: legitymacja ubezpieczeniowa; legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

W sprawie będącej przedmiotem rozpoznania udowodniony został dokumentami wymaganymi przez wskazane wyżej przepisy, dokumentami niezbędnymi, wnioskowany przez E. K. okres zatrudnienia w Zakładach (...) w N.. Nadesłany przez Politechnikę (...) oryginał świadectwa pracy potwierdza wykonywanie przez w/w pracy w okresie od 1 do 28 sierpnia 1979 r. Świadectwo to koreluje z treścią umowy o pracę złożoną w aktach organu rentowego, twierdzeniami wnioskodawczyni oraz pisemnymi oświadczeniami świadków – osób zatrudnionych w Zakładach w spornym czasokresie. Wiarygodny i wyczerpujący materiał zgromadzony w sprawie czyni ów okres bezspornym. Podkreślić należy również, że pozyskany w toku postępowania dokument został uznany przez ZUS za dokument wystarczający do zaliczenia spornego okresu do wysokości emerytury.

Tym samym należy stwierdzić, że wydana przez ZUS decyzja nie jest decyzją prawidłową. Powyższe ustalenie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji ZUS z 27 listopada 2018 r. na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc i nakazaniem organowi rentowemu uwzględnienie w wyliczeniu emerytury E. K. okresu zatrudnienia od 1 sierpnia 1979 r. do 28 sierpnia 1979 r.

W tym miejscu dodać jeszcze należy, że zasady przyznawania i wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 118 ust. 1 tej ustawy, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, przy czym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (ust. 1a). W niniejszej sprawie nie ma podstaw do uznania, iż opóźnienie w uwzględnieniu wniosku i ponownym ustaleniu wysokości emerytury wnioskodawczyni z uwzględnieniem spornego okresu jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. Odpowiednie dowody przesądzenia możliwości uwzględnienia okresu zatrudnienia w Zakładach (...) „:S.” zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym zakończonym wyrokiem zmieniającym zaskarżoną decyzję. Za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.